

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جہاد شہید و شہادت

مؤلف : مرزبان کریمی

سرشناسه: کریمی، مرزبان، ۱۳۳۵ -

عنوان و نام پدیدآور: جهاد، شهید و شهادت/ مولف مرزبان کریمی؛ ویراستار گلنساء بشکار، حسنا کریمی.

مشخصات نشر: تهران: سازمان اوقاف و امور خیریه، انتشارات اسوه، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲۳۸ص: ۲۱/۵×۱۴/۵سم.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۴۲۶۳۲-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۳۷ - ۲۳۸: همچنین به صورت زیر نویس.

موضوع: جهاد

Jihad: موضوع

موضوع: جهاد در قرآن

Jihad in the Qur'an: موضوع

موضوع: شهادت

Martyrdom -- Islam: موضوع

موضوع: شهادت -- جنبه‌های قرآنی

Martyrdom -- Islam -- Qur'anic teaching: موضوع

شناسه افزوده: سازمان اوقاف و امور خیریه، انتشارات اسوه

رده بندی کنگره: BP۱۹۶

رده بندی دهی: ۲۹۷/۳۷۷

شماره کتابشناسی: ۶۰۵۶۰۰۹

شرکت چاپ و انتشارات اسوه

جهاد

شهید و شهادت

مولف: مرزبان کریمی

ناشر: انتشارات اسوه

لینوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه بزرگ قرآن کریم (۴-۳۶۶۴۲۲۱۱-۰۲۵)

ویراستار: گلنساء بشکار - حسنا کریمی

نوبت چاپ: اول

سال نشر: ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بهاء: ۲۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۴۲-۶۳۲-۱

فروشگاه و نمایشگاه دائمی تهران: خیابان انقلاب، ابتدای پل کالج، روبروی خیابان خارک، پلاک ۷۸۷

تلفن: ۶۶۴۱۸۰۹۹ و ۶۶۴۱۷۴۷۰ فاکس: ۶۶۴۱۸۰۲۲

فروشگاه شماره (۲) قم: خیابان ارم، مقابل پاساژ قدس تلفن: ۳۷۷۴۱۲۸۲ فاکس: ۳۷۷۳۷۶۶۰

فروشگاه شماره (۳) قم: بلوار معلم - مجتمع ناشران - پلاک ۳۰ تلفن: ۳۷۸۴۱۷۲۱-۲۳

www.Osvehpub.com www.Osveh.ir

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه
۱۹	فصل اول: جهاد
۲۱	واژه جهاد
۲۱	فلسفه و هدف جهاد در اسلام
۳۱	مشروعیت جهاد در اسلام
۳۲	جهاد امری است فطری و انسانی و دینی
۳۸	انقسام جهاد
۳۸	۱- جهاد ابتدایی و دفاعی
۳۹	۲- جهاد با نفس
۴۰	۳- جهاد مالی
۴۰	۴- جهاد زبانی
۴۲	آثار منفی ترک جهاد
۴۶	بعضی از نظریات فقهی امام خمینی علیه السلام در مورد مسائل دفاع

- ۴۷ جهاد در بیان رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی)
- ۴۷ جهاد فی سبیل الله عامل کرامت و عزّت
- ۴۸ جهاد یعنی مبارزه
- ۴۹ جهاد یعنی تلاش برای مقابله با دشمن
- ۵۰ انواع جهاد
- ۵۲ جهاد فکری
- ۵۲ جهاد علمی و عملی
- ۵۳ قدرت حلال سیاسی، جهاد علمی، علم و دین
- ۵۴ جهاد متقویان، دو بخش جد و جهد و مقابل دشمن بودن
- ۵۴ جهاد حقیقت زندگی است
- ۵۵ جهاد در اولین ردیف فهرست تاریخی واجب
- ۵۶ جهاد ابزاری برای تسریع در رسیدن به اهداف الهی
- ۵۶ شیخ مفید و ابعاد جهاد علمی
- ۵۸ جهاد علمی، رسالت اول دانشگاهیان
- ۵۹ زنده نگاه داشتن جهاد مسئولیت رهبری
- ۵۹ بسیج عرصه جهادی است
- ۶۰ مکتب بسیج، مکتب مجاهدت و شهادت
- ۶۱ جهاد و شهادت دو فصل بزرگ حرکت بسیجی
- ۶۲ شروط لازم برای جهاد
- ۶۳ همه عرصه‌های زندگی عرصه جهادی است
- ۶۳ جهاد در همه میدان‌ها جاریست
- ۶۴ جهاد معنوی و جهاد اکبر و وظیفه بزرگ ملت ایران

۶۵	موانع جهادی؛ سنتی الهی
۶۵	دشوارترین نوع جهاد و مبارزه
۶۶	جهاد برای چی؟ برای کی؟ چه زمانی؟
۶۷	بهره‌های جهاد فی سبیل‌الله
۶۸	مجاهدت فقط برای خدا
۶۹	پیروزی قطعی در گروه مجاهدت فی سبیل‌الله
۷۱	فصل دوم: شهادت
۷۳	واژه شهید و شهادت
۷۵	شهید و شهادت در قرآن
۸۳	اهمیت مقام و جایگاه و پیش‌بینی شهیدان
۹۸	مقام شهادت محور اصلی کرامت
۱۰۲	صدیقین و شهدا چه کسانی هستند؟
۱۰۷	شهید و شهادت در روایات
۱۱۵	حضرت علی (ع) برترین اسوه مجاهدت و شهادت فی سبیل‌الله
۱۱۹	شهید و شهادت در نهج البلاغه
۱۲۸	فرمایشات امام حسین (ع) در باره انگیزه قیام و شهادت آن حضرت
۱۳۵	مقام شهدای کربلا
۱۳۷	آثار اجتماعی شهید و شهادت
۱۵۴	شهیدان زنده‌اند
۱۶۰	شهید و شهادت از نظر استاد شهید مطهری؛
۱۷۰	اقسام مرگ از دیدگاه ملاهادی سبزواری

- انگیزه‌های شهادت طلبی ۱۸۱
- شهید و شهادت از دیدگاه امام خمینی؛ ۱۸۷
- جملات امام خامنه‌ای درباره‌ی شهید و شهادت ۱۹۴
- تأثیر حماسه عاشورا در انقلاب اسلامی ایران ۲۰۱
- تأثیر حماسه عاشورا بر وصیت نامه شهدا ۲۰۴
- سخن آخر ۲۰۷
- جمع‌بندی ۲۱۰
- ضمیمه : ۲۱۵
- به یاد دانشجویان شهید مراکز تربیت معلم استان چهارمحال و بختیاری ۲۱۵
- فهرست منابع ۲۳۷

«لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ * فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا لَئِنْ لَمْ يَأْتِ رَبُّنَا * يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ
وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَضِلُّ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ»^۱

البته گمان مبرید که شهیدان راه خدا مُردند، بلکه زنده به
حیات ابدی شدند و در نزد خدا مشغول خواهند بود. آنان به
فضل و رحمتی که خداوند نصیب آنان گردانیده شادمانند و
مژده دهنده به آن مؤمنانی که هنوز به آن‌ها نرسیده و بعداً
در پی آن‌ها به سرای آخرت خواهند شتافت که از مُردن
هیچ نترسند و از فوت متاع دنیا هیچ غم مخورند. و آن‌ها را
بشارت به نعمت و فضل خدا دهند و اینکه خداوند اجر اهل
ایمان را هرگز ضایع نگذارد.

﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ﴾^۱

و آن کسی که در راه خدا کشته شد، مُرده نپندارید بلکه او زندهٔ ابدی است ولیکن همه شما این حقیقت را در نخواهید یافت.

منظور از زندگانی شهدا بعد از شهادت همان زندگی در عالم برزخ است که ارواح در عالم پس از مرگ دارند. نه زندگی جسمانی و مادی، گرچه زندگی برزخی، اختصاصی به شهیدان ندارد بسیاری دیگر از مردم نیز دارای حیات برزخی هستند ولی از آن جا که حیات شهیدان یک حیات فوق العاده عالی و آمیخته با انواع نعمت‌های معنوی است گویا زندگی، سایر برزخیان در مقابل آن‌ها ناچیز است. رسول خدا ﷺ فرمود:

أَخْبَرَنِي جَبْرِئِيلُ بِأَنَّهُ قَرَّبَتْ بِهِ عَيْنِي وَفَرَّحَ بِهِ قَلْبِي قَالَ: يَا مُحَمَّدُ ﷺ مَنْ غَزَى مِنْ نَبِيٍّ، فَسَبِيلَ اللَّهِ فَأَصَابَهُ قَطْرَةٌ مِنَ السَّمَاءِ أَوْ صُدَاعٌ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ جِهَادًا، يَوْمَ الْقِيَامَةِ.^۲

جبرئیل به من خبری را داد که چشمم روشن شد و دلم شاد گردید. گفت: ای محمد ﷺ هر کسی از امت تو در راه خدا جهاد کند پس قطره‌ای از آسمان به او اصابت نماید یا صُدَاع^۳ به او برسد، خداوند برای او فضیلت شهادت در روز قیامت ثبت می‌کند.

۲. وسائل الشیعة، ج ۱۱، ص ۲۶.

۱. بقره: ۱۵۴.

۳. یک نوع بیماری که باعث درد شدید در سر می‌شود.

همچنین رسول خدا ﷺ فرمود:

مَنْ سَأَلَ اللَّهَ الشَّهَادَةَ مُخْلِصًا أَعْطَاهُ اللَّهُ أَجْرَ شَهِيدٍ وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ.

کسی که با صدق نیت از خداوند شهادت در راه او را آرزو کند خداوند پاداش شهید به او عطا می‌کند، هر چند در رختخوابش بمیرد.

در هفتاد و شش سال عمر خود، حضرت علی (ع) در راه خدا، شهادت پیوسته در تاریخ شکوهمند اسلام و ایران اسلامی موجب سربلندی و مقاومت تحسین برانگیز در برابر استبداد و استعمار و استکبار جهانی بوده است.

شهیدان بزرگوار راه خدا را با همه حماسه آفرین بوده‌اند. آنان مؤمنانه و عاشقانه و عارفانه جسم و جان خود را تقدیم راه خدا نموده و به پیروی از قرآن و عترت و به ویژه سرور سالار شهیدان حسین بن علی (ع) و یاران باوفایش در دفاع از قرآن و اسلام و آرمانهای مقدس مکتب سرخ تشیع همیشه در همه صحنه‌های دفاع و شهادت حاضر بوده‌اند. به سبب شجاعت و ایمان و صداقت مجاهدین اسلام و رزمندگان جبهه‌های حق علیه باطل بوده است که به تعبیر نورانی علی (ع): «خداوند دشمن ما را به خواری دچار ساخت و پیروزی را نصیب ما گردانید».^۱

۱. نهج البلاغه، خطبه ۵۵.